ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – БАТАК
гр. Батак, пл. „Освобождение” №5 e-mail: obs_batak@abv.bg
Тел/факс:03553/2338

Р Е Ш Е Н И Е № 165

от 20.11.2024 г. взето с протокол № 13

Относно: Годишна Програма за развитие на читалищната дейност в община Батак през 2025 год.

На основание **чл.26а, ал.1 и ал. 2** от Закона за народните читалища и във връзка с **чл.21, ал1, т.12 от ЗМСМА**, предлагам да бъде взето следното решение:

Общински съвет – Батак, след като изслуша предложението на Кмета на общината, взе в предвид становището на постоянната комисия и след явно гласуване,

Р Е Ш И:

1. Общинският съвет Батак приема Годишна Програма за развитие на читалищната дейност в община Батак през 2025 год.

2. Възлага на Кмета на община Батак да извърши необходимата законова процедура по изпълнение на Решението.

Общ брой общински съветници	**13**
Присъстващи	**12**
Гласували	**11**
„За“	**11**
„Против“	**0**
„Въздържали се“	**0**
„Не гласували“	**1**

Председател на ОбС Батак
Димитър Балабанов…….

О Б Щ И Н А Б А Т А К

Г О Д И Ш Н А
П Р О Г Р А М А

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА БАТАК ЗА 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни средища в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Те са юридически лица с нестопанска цел.

В дейността на читалищата могат да участват всички физически лица, без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание. Тяхната дейност е обезпечена със субсидия от държавния бюджет и собствени средства - членски внос, наеми от движимо и недвижимо имущество, дарения и др. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между тях от комисия, определена със Заповед на кмета и по механизъм, регламентиран от Министерството на културата, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл. 23, ал. 1 от Закона за народните читалища /ЗНЧ/.

Народните читалища могат да развиват и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната им дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използват приходите от нея за постигане на определените в устава им цели.

В община Батак има три действащи читалища, а именно:

- Народно читалище „ 4 – ти Май – 1897 г.“ град Батак
- Народно читалище „Христо Смирненски – 1946 г.“ – с. Нова махала
- Народно читалище „Гео Милев – 1930 г.“ – с. Фотиново

Председателите на народните читалища на територията на общината ежегодно представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година. Въз основа на представените предложения за развитие на читалищната дейността е изготвена и годишната програма.

Тя е разработена в изпълнение на чл. 26а от Закона за народните читалища (ЗНЧ), съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища в община Батак за дейността им през 2025 г.

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Батак за 2025 година продължава целенасочената работа през годините за утвърждаването на читалищата, развиващи дейност на нейната територия, като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции. Съхранявайки българските обичаи и работейки активно за тяхното популяризиране, народните читалища възпитават и утвърждават националното самосъзнание. Изключително активно се развива любителското художествено творчество, организират се празненства, концерти, чествания. Събират се и се разпространяват знания за родния край, а жителите по населени места имат осигурен достъп до информация чрез поддържането на библиотеки, интернет и др. Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Батак за 2025 година е в унисон с развиване на Културния календар на община Батак, като възможност за активен обществен живот, и за културен туризъм Подпомагането на дейността на народните читалища, подобряването състоянието на сградите на читалищата и като цяло инвестициите в културата, ще допринесат за утвърждаване ролята на читалищата и за запазване на културното ни наследство.

II.СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

1. Целите на народните читалища са да задоволяват потребностите на гражданите, свързани със:

- Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си;

- Запазване на обичаите и традициите на българския народ;

- Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

- Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;

- Осигуряване на достъп до информация.

1а./ За постигане на целите си читалищата извършват основни дейности, като:

- Уреждане и поддържане на библиотеки, читални, видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;

- Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;

-Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;

- Събиране и разпространяване на знания за родния край;

- Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

2. Приоритети:

- Запазване и разпространение на българските традиции, обичаи, песни и танци. Насърчаване и подкрепа на читалищата в община Батак за издирване и възстановяване на обичаи от съответното населеното място, популяризиране на местното нематериално културно наследство;

- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи; привличане на младите хора като важен фактор за насърчаване на социалната промяна;

- Представяне на нови привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения.

3. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери:

- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване, чрез ускорено навлизане на информационните технологии;

- Засилване на социалната значимост на народните читалища, работата им в полза на общностите в малките населени места /в т.ч. групи в уязвимо положение/. Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.;

- Засилване ролята и участието на читалищата в местното самоуправление и формирането на активно гражданско общество;

- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти;

- Установяване на трайни и ползотворни контакти с народни читалища и самодейни колективи от други населени места на територията на страната, установяване на международни контакти, с цел популяризиране на наследеното нематериално културно наследство.

4. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база:

- Чрез собствени приходи;

- Чрез дарения, организиране на кампании сред местната общност за почистване, поддържане и реновиране на материално-техническата база

- Чрез кандидатстване и реализиране на проекти;

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ.

1. Библиотечна дейност

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват библиотечни и други информационни носители, чрез които се предоставят общодостъпни услуги за населението. Читалищата осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности, с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения, честване на значими годишнини на български и международни автори, отбелязване на Ден на библиотекаря и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;
- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения. Народните читалища ще продължат да обновяват библиотечния си фонд, и през 2025 г. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

2. Развитие на любителското художествено творчество В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства – деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в общински и регионални събития. Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото, а също така се презентира местното културно наследство и съхранените обичаи. Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и провокираните от тях културни продукти и идеи. За привличане на все повече и млади хора към читалищната дейност се търсят нови формати на работа, разнообразяване на проявите от местен характер, умело съчетаване на традиции и иновации. Ежегодните културни прояви и традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастова група и се проявяват във всички сфери на изкуството.

3. Културно-просветна дейност

Читалищата ежегодно организират изяви по различни поводи, чествания, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на детски градини, училищните ръководства и местни организации, с които се работи на добро ниво. Читалищата имат традиции в работата си с децата, младите и възрастните хора и това ще продължи с цел разнообразяване на техния живот.

4. Работа по проекти

За да продължи да се развива културният живот в общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по финансиращи програми с проекти за различни дейности и инициативи. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своята цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране и освен културно-просветна дейност да утвърждава и социалната си значимост в малките населени места на общината.

<u>Конкретните дейности, които ще изпълнява всяко едно читалище на територията на общината са:</u>

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „4-ти МАЙ-1897 година “ - град БАТАК

ОСНОВНИ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ:
БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ:

1. Чрез покупки, дарения, замяна на загубени от читатели книги, участие в проекти - да се комплектуват 350 тома нови библиотечни документи;

2. Абонамент на периодични издания (вестници и списания) – 12 заглавия;

3. Вторичен подбор и регулярно прочистване на БФ , съгласно честотата на ползването им, профила на читателския състав, стареенето и износването на изданието: Отчисления 200 тома / Изготвя се Акт за отчисления, Отразяване в инвентарната книга, ЕК;

4. Участие в проекти по комплектуване на БФ и приемане на дарения и др. библиотечни документи.

5. На дарителите да се връчват благодарствени писма и/или свидетелства за дарение. Поддържане на актуален списък на дарителите.

6.Режимът на съхранение на периодичните издания да бъде актуализиран и да се направи прочистване на периодиката в читалните.

7. Издирване на регионални и национални издания – периодика и книги с цел пълно комплектуване на краеведския фонд.

8. Обработка и каталогизация на библиотечния фонд

9. Обща и индивидуална регистрация на библиотечните фондове – 350 нови библиотечни документи;

10. Поддържа система от традиционни и ел. каталог (традиционни – азбучен и систематичен каталог – книги).

11. Да се продължи попълването на електронния каталог. За целта да се закупят още модули от РС-ТМ.

СРОК :постоянен
ОТГОВОРНИК: Гл. библиотекар

ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО:

И през 2025 г. екипът на читалището продължава да работи за откриване на нови и възобновяване работата на групи и състави функционирали през годините в читалището.

- Театър за сценични изкуства «Малките артисти» - да продължи дейността си!
Отг. Секретар и Наталия Климентова
- Детски танцов състав «БИС» - да продължи дейността си.
Отг. Худ. р-л Гергана Янушева
- Танцов състав «БИС» / възрастни -начинаещи и напреднали/
отг. Худ. р-л : Гергана Янушева

- Група за стари градски песни «Мелодия» .

Отг. Секретар и худ. ръководител

- Група за автентичен фолклор «Здравец»-

Отг. Секретар и худ. ръководител

- Вокално-инструментален състав – да започне дейност.

Отг. Секретаря

- Детска вокална група – да започне дейността си.

Отг. Секретаря

През 2025 г. всички изяви на съставите и клубовете към читалището ще бъдат съобразени с културният календар 2025г.

ОПАЗВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО:

Проучване и съхранение на местни културни традиции, песни. Участие във всички представяния на традиционни празнични обреди за Коледа, Великден и всички други празници организирани от читалището.

- Създаване на клуб към библиотеката – «Млад краевед».

Отг. Библиотекари

РАЗВИТИЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО ОТ РАЗЛИЧНИ ФОРМИ НА КУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, ПРАКТИКИ И УСЛУГИ:

Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кинопрожекции, концерти, онлайн-разходки, презентации и др. според търсенето от потребителите на читалището. Организиране на тържества, спектакли, честванията, изложби и др.

РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРНИЯ ДИАЛОГ И ОБМЕН;

Съвместни честванията с групи и състави от различни етноси на територията на община Батак.

РАБОТА ПО ПРОЕКТИ:

Проучване и участие в проекти за подобряване на материално-техническата база, обновяване на библиотечния фонд и реквизит на читалището.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА:

За 2025 година пред нас стоят няколко основни и важни задачи:

- Участие в проекти за ремонт и отопление на голямата зала на читалището.
- Цялостен ремонт на голямото фоайе.

Надяваме се да имаме възможност да осигурим тези средства, за да може да се осъществи нормално провеждане на основната ни дейност като читалище - а именно задоволяване на културните потребности на местната общност.

ФИНАНСИРАНЕ:

Обезпечаването на дейностите през 2025 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ
- Общинско финансиране – по възможност.
- Кандидатстване с проекти към Министерство на културата, евро проекти и програми.
- Други източници – наем на помещения, членски внос, дарения и др.

НЧ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ-1946 г.” – с. НОВА МАХАЛА, общ. БАТАК, обл. ПАЗАРДЖИК

ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Библиотечната дейност е формата, чрез която читалището реализира основната си цел: разширяване и обогатяване на знанията, интереса към науката, изкуство и култура у местното население. Съвременната библиотека предоставя информация на потребителите по електронен път, тя се утвърждава като информационен център на местното население.

Работата на библиотеката ще бъде насочена към:

- Обогатяване на библиотечния фонд и увеличаване посещенията от потребителите в библиотеката.
- Насърчаване на четенето и подкрепа за грамотността.
- Осигуряване и подпомагане на ученето през целия живот за всички възрасти.
- Осигуряване равен и безплатен достъп в библиотеката за всички потребители от всякаква възраст.
- Библиотечното обслужване: стремеж към пълното и адекватно задоволяване на културните, образователните и информационните интереси на потребителите.
- Дейността на библиотеката да бъде съобразена с интересите и нуждите на населението.
- Организиране изложби, витрини, презентации свързани е бележити дати и годишнини на личности и събития от местен и национален характер.
- Изготвяне на библиографски справки по различни теми.
- Организиране литературни четения с ученици от СУ „Кирил и Методий” по определени поводи и годишнини. Провеждане на срещи с млади автори.
- Да се проведат мероприятия по програма за насърчаване на четенето.

КУЛТУРНО – МАСОВА ДЕЙНОСТ

През 2025 г. народно читалище ще продължи своята дейност за разширяване и развитие, и издигане на по-високо ниво културно-масовата работа с населението. Читалището ще продължи своята дейност за привличане на ученици и млади хора към читалищните самодейни състави. Работата на народно читалище по културно- масовата дейност през 2025 г. ще бъде насочена:

- Издирване и привличане на талантливи ученици и млади хора в художествените състави на читалището.
- Повишаване на художественото и жанровото разнообразие на културните мероприятия.
- Честване на официалните и традиционните празници и годишнини.
- Организиране на концерти чествания и тържества.
- Провеждане на мероприятия свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местните традиции и обичаи.
- Ще участва в културните мероприятия на Кметството и Общината.
- Подобряване финансовото състояние на читалището и материалната база на културните дейности.

През 2025 г. ще продължат своята дейност:

1. Женски състав за народни песни.
2. Детска група за народни песни.

3. Женски танцов състав.
4. Детски танцов състав.
5. Школата по йоника.
6. Школата по ударни инструменти
7. Школата по изобразително изкуство.
8. Детско творческо ателие „Сръчни ръце”.

През 2025 г. НЧ „Христо Смирненски – 1946 г.” с. Нова махала ще продължи своята дейност за изпълнение на всички планувани мероприятия, съобразени с потребностите на населението.

Изпълнението на тази програма за 2025 г. ще има съществен принос за постигане на по-добри успехи в цялостната дейност на читалището, за превръщане Народното читалище в съвременен културен и информационен център.

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ГЕО МИЛЕВ – 1930 г. „ – с. ФОТИНОВО

ДЕЙНОСТИ:
БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката участва в организирането на културния живот в селото, общината, областта, региона и в национален мащаб. Дейността на библиотеката през 2025г ще включва:

Актуализирането на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература ,кандидатстване с проект пред МК

Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с деца, ученици, възрастни; обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности.

Организиране на литературни четения, посещения на деца и ученици в библиотеката с цел запознаване с правилата на обслужване на читателите и повишаване на читателския интерес към книгата. Обогатяване знанията на работник в библиотека чрез участие в организирани обучения.

ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Участие на художествено-творческа форма в културните прояви.
Участие на конкурси и фестивали
Пресъздаване на обичай и празници от Културния Календар

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за:

- опазването и съхраняването на културното и историческо наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край;
- подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования;
- уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес в посока на получаване на нови знания;
- реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината;
- усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство.

Изпълнението на тази програма ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно и притегателно място за хората.

Забележка: Програмата за развитие на читалищната дейност е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от община Батак до Кмета на общината за 2025 г. Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Програмата е приета с Решение № 165 от 20.11.2024г. с Протокол № 13 на Общински съвет – Батак.